

Izveštaj o radu ORCA u 2003. godini

Sadržaj:

Uvod

Aktivnosti Tima za razvoj zakonodavne delatnosti ORCA

- Inicijativa za definisanje prava životinja u Ustavu Republike Srbije
- Inicijativa za ratifikaciju međunarodnih konvencija i konvencija Saveta Evrope
- Inicijativa za donošenje Zakona o zaštiti životinja Republike Srbije

Aktivnosti Tima za razvoj edukativne delatnosti ORCA

- Učešće u kurikularnoj reformi
- Radioničarski program "Deca i životinje"

Aktivnosti Tima za zaštitu oglednih životinja ORCA

- Kampanja "miš ili Miš?" u 2003. godini

Aktivnosti Tima za zaštitu ljubimaca ORCA

- Stalne aktivnosti tokom 2003. godine
  - Sterilizacija pasa i mačaka
  - Udomljavanje napuštenih životinja
  - Organizovanje štandova
  - Evidentiranje prijava o zlostavljanju životinja
- Pojedinačne akcije Tima za zaštitu ljubimaca ORCA

Aktivnosti Tima za zaštitu divljih životinja ORCA

- Kontrola ilegalnog prometa životinja iz grupe herpetofaune
- Realizacija kampanje "Zelena patrola rešava Haos" u Deliblatskoj peščari
- Ostale akcije Tima za zaštitu divljih životinja ORCA

Aktivnosti Tima za zaštitu krvnašica ORCA

- Kampanja "Da ih ne Okrznu!" u 2003. godini

Ostale aktivnosti ORCA u 2003. godini

- Poštanske marke sa temom napuštenih životinja
- Krivična prijava protiv Agencije za privatizaciju RS i farme "Mladost"
- Potpisani Sporazum o saradnji na zaštiti životinja sa opštinom Vračar
- Učlanjenje ORCA u SSN –u

Aktivnosti Predstavništva i Opštinskih kancelarija ORCA

- Opštinska kancelarija ORCA - Zrenjanin
- Opštinska kancelarija ORCA - Zaječar
- Predstavništvo ORCA u Novom Bečeju

Zaključak

Uvod

Organizacija za poštovanje i brigu o životinjama - ORCA je tokom 2003. godine svoj rad usmeravala u pravcu zaštite prava i dobrobiti svih životinjskih vrsta, kroz saradnju sa predstvincima državne uprave, NVO i međunarodnim organizacijama.

U 2003. godini ORCA je nastavila svoj rad u oblastima:

- Unapređenja pravne zaštite životinja, zalažeći se za unapređenje postojećih pravnih akata u pravcu povećanja stepena zaštite životinja, kao i donošenja novih pravnih normi u ovoj oblasti,
- Unapređenja obrazovnih programa koji se odnose na razvijanje odgovornog odnosa i osećaja poštovanja prema životinjama, kroz saradnju sa Ministarstvom prosvete i sporta Republike Srbije na sprovođenju kurikularne reforme.

Pored ovoga ORCA je u toku 2003. godine nastavila sprovođenje nekoliko kampanja:

- Kapanja: "**miš ili Miš?**" – usmerena ka zameni tradicionalnih ogleda na životinjama, koji se izvode u obrazovanju, uvođenjem alternativnih metoda,
- Kampanja: "**Nisam latalica, ja sam napušten**", koja se bavi problemom odnosa javnosti prema napuštenim životinjama, popularizacijom odgovornog gajenja ljubimaca, sterilizacije kao ključne metode za kontrolu populacije pasa i mačaka latalica i udomljavanja napuštenih životinja,
- Kampanja: "**Zelana patrola rešava Haos**", koja se odnosi na kontrolu lova i ribolova, naročito u zaštićenim prirodnim dobrima naše zemlje i
- Kampanja: "**Da ih ne Okrznu!**" – usmerena protiv gajenja i ubijanja životinja radi dobijanja krvna.

Pored aktivnosti u okviru navedenih kampanja, ORCA je posvetila pažnju i:

- zaštiti domaćih životinja kroz akciju vezanu za farmu "Mladost" iz Obrenovca,
- saradnji sa državnom upravom potpisavši Sporazum o saradnji u oblasti zaštite životinja sa opštinom Vračar,
- međunarodnim integracijama, postavši član SSN - Species Survival Network.

Posredstvom svojih Opštinskih kancelarija i Predstavništava ORCA je, tokom ove godine, pored Beograda, bila aktivna i u unutrašnjosti: Novi Bečeј, Zrenjanin, Zaječar, Gornji Milanovac, Šabac, Petrovac na Mlavi, Barajevo, Valjevo, Kosovska Mitrovica, Zvečan, Trstenik, Obrenovac i Kovačica.

Tim za razvoj zakonodavne delatnosti ORCA

Tim za razvoj zakonodavne delatnosti ORCA se tokom 2003. godine bavio unapređenjem pravne zaštite životinja i to kroz lobiranje za:

- definisanje prava životinja u Ustavu Republike Srbije,
- ratifikaciju još ne prihvaćenih međunarodnih i evropskih konvencija koje se odnose na zaštitu životinja i životnu sredinu,
- uključenje "zlostavljanja životinja" u Krivični zakon Republike Srbije i
- donošenje Zakona o zaštiti životinja u Republici Srbiji.

Sve aktivnosti u ovoj oblasti objedinjene su u okviru kampanje "Zakon rešava Haos!"

Inicijativa za definisanje prava životinja u Ustavu Republike Srbije

Od juna meseca ove godine ORCA je intenzivirala rad u pravcu lobiranja za definisanje prava životinja u Ustavu Republike Srbije. Sačinjen predlog, koji glasi: "*Životinje imaju pravo na život u skladu sa svojom vrstom i zakonom*", poslat je svim članovima Komisije za izradu Ustava Republike Srbije, sa kojima smo kasnije stupili i u lični kontakt. Intenzivni razgovori vođeni su tokom narednih meseci da bi u septembru mesecu Potkomisija za ljudska prava Komisije za izradu Ustava RS, konsenzusom prihvatile predlog Predsednika ove potkomisije da se navedena rečenica uključi u predlog ove potkomisije. Nakon ovoga, o predlogu potkomisije trebalo je još da se izjasni Komisija. Nažalost, i posle ovog uspeha zbog aktuelne političke situacije u zemlji Komisija je prekinula svoj rad, te je na taj način zaustavljen proces izrade novog Ustava Republike Srbije.

Paralelno sa pregovorima, ORCA je pokrenula i peticiju za definisanje prava životinja u Ustavu RS, koja se potpisuje širom naše zemlje.

Inicijativa za ratifikaciju međunarodnih konvencija i konvencija Saveta Evrope

Kada su u pitanju međunarodni dokumenti iz oblasti zaštite životinja i životne sredine, naša zemlja bi trebalo da pokrene proces ratifikacije: Evropske Konvencije o zaštiti kičmenjaka koji se koriste u eksperimentalne i druge naučne svrhe (ETS 123); Protokol uz ovu konvenciju (ETS 170); Evropsku Konvenciju o zaštiti ljubimaca (ETS 125); Protokol uz Evropsku Konvenciju o zaštiti životinja koje se uzbajaju na poljoprivrednim gazdinstvima (ETS 145), Evropsku konvenciju o očuvanju evropske divlje flore i faune i prirodnih staništa (ETS 104) i Evropsku konvenciju o civilnoj odgovornosti za štetu koja nastaje kao posledica aktivnosti opasnih po životnu sredinu (ETS 50).

Kako bismo sugerisali pokretanje procesa ratifikacije navedenih konvencija i protokola, u 2003. godini organizovana su dva značajna susreta sa Ministarstvom za inostrane poslove Državne zajednice Srbija i Crna Gora. U maju sa direktorom direkcije za OSCE i CoE - Slađanom Pricom, i 19. decembaru 2003. godine

Ministrom - Goranom Svilanovićem. Tema ovih susreta bila je ratifikacija Konvencija i Protokola Saveta Evrope iz oblasti zaštite životinja i životine sredine. Nakon ovih sastanaka čvrsto je obećano da će se pokrenuti proces ratifikacije istih, pre svega tako što će Direkcija preneti ovu inicijativu nadležnim Ministarstvima Republike Srbije, te uputiti Savetu Evrope pismo u kojem se izražava spremnost naše zemlje za otpočinjanje procesa potpisivanja i ratifikacije navedenih dokumenata.

Inicijativa za donošenje Zakona o zaštiti životinja Republike Srbije

Kada je u pitanju rad na donošenju Zakona o zaštiti životinja, tokom ove godine nastavljen je rad na sprovođenju Sporazuma o konsultantskom partnerstvu na izradi Zakona o zaštiti životinja koji je 30. oktobra 2002. godine potписан između Odbora za zaštitu životne sredine Narodne Skupštine Republike Srbije i ORCA. U prvoj polovini ove godine, nakon zvanične podrške Ministarstva za zaštitu prirodnih bogatstava i životne sredine RS (novembar 2002.), sporazum je dodatno podržan još od strane Ministarstva za nauku, tehnologiju i razvoj RS (februar 2003.), kao i od strane Kabinet Nacionalnog koordinatora Pakta stabilnosti za jugoistočnu Evropu (mart 2003.).

Prvi deo godine bio je obeležen intenzivnim medijskim aktivnostima u ovoj oblasti - "Izrađen model zakona o zaštiti životinja – životinje na raskrsnici" (Danas), "I one pate poput nas" (Politika magazin), "Onaj ko spasi jedan život spasio je čitav jedan svet" (Burda Lisa), samo su neki od novinskih naslova iz ovog perioda. Pored toga, krajem januara izdata je serija poštanskih markica sa motivima iz života pasa latalica. Na poleđini koverte prvog dana nalazi se prigodan tekst o kampanji - "Zakon rešava Haos!".

U periodu januar – februar 2003. godine, ORCA-i se obratio g-din Ian Robertson iz kancelarije savetnika EU za poljoprivredu pri Ministarstvu za poljoprivredu i vodoprivredu RS (Pau Policy Advisor Unit). On je tokom narednih meseci na osnovu nacrtu Zakona koji smo mu dostavili, kao i nacrtu Ministarstva poljoprivrede i vodoprivrede izradio Nacrt Zakona o zaštiti životinja RS koji se do danas nalazi u rukama predstavnika navedenog ministarstva.

ORCA je tokom narednih meseci nastavila da radi na lobiranju narodnih poslanika u Skupštini Republike Srbije, približavajući im neophodnost donošenja ovog normativnog akta. Pored zakona o zaštiti životinja, u okviru ovih susreta bilo je reči i o definisanju prava životinja u Ustavu RS, i uključivanju zlostavljanja životinja u Krivični zakon RS. Na taj način je tokom ove godine održano preko 60 bilateralnih susreta sa poslanicima kojima je dostavljen Nacrt Zakona o zaštiti životinja izrađen od strane ORCA, spiskovi evropskih direktiva iz ove oblasti i sl. Pored poslanika navedeni materijal dostavljen je i svim parlamentarnim i nekim vanparlamentarnim strankama.

Uporedo sa razgovorima koji su vođeni u Vladi Republike Srbije, kao i u Narodnoj Skupštini Republike Srbije, ORCA je nastojala da svoju inicijativu za unapređenje pravne zaštite životinja približi i građanima. Redovni štandovi ORCA, koji su organizovani tokom čitave godine, bili su jedinstvena prilika da se građanima objasni

sadržina ove inicijative. Istovremeno u okviru čestih medijskih nastupa, ORCA je uporno isticala ovu problematiku kao ključnu za otpočinjanje rešavanja mnogih pitanja vezanih za zaštitu životinja u našoj zemlji.

Tim za razvoj edukativne delatnosti ORCA

U okviru svojih delatnosti, Tim za razvoj edukativne delatnosti ORCA je tokom 2003. godine svoj rad prvenstveno skoncentrisao na:

- učešće u kurikularnoj reformi u cilju integracije osećaja poštovanja i odgovornog odnosa prema životinjama u spiskove ciljeva i ishoda osnovnog i srednjeg obrazovanja u Republici Srbiji, u saradnji sa Ministarstvom prosvete i sporta Republike Srbije,
- nastavak radioničarskog programa "Deca i životinje", u gradovima u unutrašnjost (Zrenjanin, Trstenik i Zaječar)

Učešće u kurikularnoj reformi

Učešće ORCA u kurikularnoj reformi otpočelo je učešćem na seminaru pod nazivom "Školski program – Kurikulum: koncepcija, podrška i implementacija", u Centru Sava na Novom Beogradu od 12. do 14. februara 2003. godine.

Učesnici seminara bili su prosvetni radnici – nastavnici, učitelji i profesori osnovnih i srednjih škola iz čitave Srbije, a njegov cilj bio je uobličavanje ciljeva i ishoda (opšteobrazovnih, po obrazovnim ciklusima i za I razred osnovne škole) za pet obrazovnih oblasti (Društvene nauke, filozofija i kultura; Prirodne nauke, matematika i tehnologija; Jezici, književnost i komunikacija; Umetnosti; Fizička i zdravstvena kultura).

ORCA je učestvovala u uobličavanju ciljeva i ishoda dve obrazovne oblasti - Društvene nauke, filozofija i kultura i Prirodne nauke, matematika i tehnologija, pošto one pokrivaju najveći deo naših interesa. Cilj našeg učešća na seminaru bio je da se cilj i ishod, koji glase *"osećaj poštovanja i odgovoran odnos prema životinjama, kao jedinkama i kao vrstama"* uvrste u spiskove ciljeva i ishoda za ove dve obrazovne oblasti, na svim nivoima i ciklusima osnovnog i srednjeg obrazovanja. Ovaj javno iznet predlog za tekst cilja i ishoda zvanično je prihvaćen u evaluacionom izveštaju na kraju seminara.

Početkom aprila su u vanrednom izdanju Prosvetnog pregleda, pod naslovom "Opšte osnove školskog programa" objavljeni konačni spiskovi ciljeva i ishoda pojedinih obrazovnih oblasti, po nivoima i ciklusima obrazovanja. Nakon analize navedenih spiskova ciljeva i ishoda ORCA je sa zadovoljstvom konstatovala da na svim nivoima i ciklusima obrazovanja postoje obrazovni ciljevi i ishodi koji na zadovoljavajući način doprinose osećaju poštovanja i odgovornom odnosu učenika prema životinjama. Bez ulaženja u analizu na koji način ovakav raspored ciljeva i ishoda celishodno ispunjava kriterijume koje smo postavili, citiraćemo samo pojedinačne obrazovne ishode navedene u ovom dokumentu:

- *obrazovna oblast prirodne nauke, matematika i tehnologija*: u I ciklusu osnovnog obrazovanja (I, II i III razred osnovne škole) učenik će "steći navike odgovornog odnosa prema bićima", dok će u II ciklusu obrazovanja (IV, V i VI razred osnovne škole) "uspostaviti odgovoran odnos prema životinjama i biljkama, kao jedinkama i kao vrstama". U kasnijim fazama školovanja (III ciklus obaveznog, i celokupno srednje obrazovanje), u obrazovnoj oblasti Prirodne nauke, matematika i tehnologija, prestaju se javljati ishodi koji se odnose na odgovoran odnos prema životinjama i biljkama, a umesto njih se pojavljuju ishodi koji se odnose na "razumevanje potrebe, značaja i oblika zaštite jedinki, vrsta, životnih zajednica i ekosistema", "odgovoran odnos prema životnoj sredini, očuvanju prirodnih resursa i ekološke ravnoteže" i slično.
- *obrazovna oblast društvene nauke i filozofija*: u II ciklusu osnovnog obrazovanja učenik će "biti u stanju da se stara o životinjama tako što će ih hranići, čuvati i neće ih povređivati". Nakon toga, u III ciklusu osnovnog obrazovanja, kao i u srednjem obrazovanju, učenik će da "uspostavi odgovoran odnos prema životinjama i biljkama, kao jedinkama i kao vrstama".

Kasnije, početkom juna je objavljen i drugi dokument Ministarstva prosvete i sporta Republike Srbije, pod nazivom "Posebne osnove školskog programa za I razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja", u kome su nabrojani ciljevi i ishodi za pojedinačne nastavne predmete u I razredu osnovne škole. U okviru predmeta Svet oko nas pojavljuje se ishod koji predviđa da će učenik "imati odgovoran odnos prema životinjama i biljkama".

Krajem decembra je objavljen novi dokument Ministarstva prosvete i sporta Republike Srbije, koji sadrži spiskove obrazovnih ciljeva i ishoda pojedinačnih nastavnih predmeta u II i VII razredu osnovnog obrazovanja. ORCA će tokom naredne godine uputiti svoju ocenu ovih cijeva i ishoda, te i u 2004. nastaviti rad na unapređenju kurikuluma u Republici Srbiji.

Radioničarski program "Deca i životinje"

Radioničarski program "Deca i životinje" je namenjen učenicima I i II razreda osnovne škole. Program je interaktivnog karaktera - bazira se na diskusiji u kojoj učestvuju sva deca. Kroz ovakav program, deci se omogućava da, kroz razgovor i igru, svoja znanja o životinjama povežu, konkretnizuju i primene na svakodnevne situacije, da razdvoje tačno od netačnog, steknu nova znanja o potrebama životinja, kao i da nauče kako da se ispravno ponašaju prema tuđim životinjama i latalicama.

Program nema cilj da razvije ljubav prema životinjama kod sve dece, već samo da pomogne deci da saznavaju i shvate nešto više o životinjama koje ih okružuju, i da prema njima izgrade praktičan i odgovoran stav, bez obzira da li vole životinje ili su prema njima indiferentni.

Organizacija za poštovanje i brigu o životinjama

U Zrenjeninu je 1. marta 2003, kao deo lokalne kampanje "Napuštene životinje su naša briga", započeta realizacija ovog programa. Radionice su održavane u dve osnovne škole i trajale su do kraja školske 2002/2003. godine. U O.Š. "2. oktobar" urađena je jedna radionica sa 16 učenika VII razreda na temu "Čovek je odgovoran za život životinja", s ciljem da se odaberu učenici koji bi mogli i sami sprovoditi ovaj program. Odabrani učenici su tokom maja meseca sproveli program u svim prvim razredima, pod nadzorom nastavnika biologije i učiteljica razreda (ukupno 72 učenika). U O.Š. "Servo Mihalj" radionice su rađene tokom aprila i maja meseca, sa učenicima I i II razreda, ukupno šest odeljenja (112 učenika). U svakom razredu urađene su po dve radionice.

U Trsteniku radioničarski program "Deca i životinje" sproveden je 16. oktobra, na poziv Ekološkog pokreta "Moravski orašak". Cilj naše posete bio je obeležavanje 4. oktobra Svetskog dana zaštite životinja, na najbolji način – edukacijom onih najmlađih. Toga dana organizovano je nekoliko radionica: u vrtiću "Biseri", ukupno dve radionice i u osnovnim školama - OŠ "Miodrag Čajetinac - Čajka" i "Živadin Apostolović", ukupno četiri radionice. Posebno oduševljenje dece izazvao je Orko – zaštitnik svih napuštenih životinja.

Toga dana, u popodnevним časovima održali smo predavanje u Muzeju Trstenik na temu "Zaštita ugroženih životinjskih vrsta". Predavanju su prisustvovali, pored ostalih i članovi bioloških sekcija osnovnih škola i gimnazije. Tokom ovog predavanja akcenat je bio na konvenciji CITES i kontroli ilegalnog prometa ugroženih vrsta iz grupe herpetofaune.

U Zaječaru je krajem godine započeto sa sprovođenjem radioničarskog programa u svim osnovnim školama na teritoriji grada koji će se nastaviti u 2004. godini.

Tim za zaštitu oglednih životinja ORCA

Tim za zaštitu oglednih životinja ORCA je i tokom ove godine sprovedio kampanju "miš ili Miš?", odnosno inicijativu za zamenu tradicionalnih ogleda na životnjama, koje se izvode u obrazovanju, uvođenjem alternativnih metoda.

U znak priznanja za svoj rad u februaru mesecu 2003. godine, ORCA se pojavila kao kontakt organizacija, u knjizi "From Guinea Pig to Computer Mouse", koju izdaje Međunarodna mreža za humano obrazovanje - InterNICHE.

Nakon potpuno izmenjenog načina sprovođenja praktičnog dela nastave na Katedri za farmakologiju i toksikologiju Fakulteta veterinarske medicine Univerziteta u Beogradu, od školske 2003/2004 ogledne životinje delimično su zamenjene video prezentacijama i kompjuterskim interaktivnim vežbama i u okviru praktičnog dela nastave na Katedri za fiziologiju Medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu. Značajno je napomenuti da je na istoj katedri uvedena nastavna jedinica u okviru koje se predstavljaju: Deklaracija o pravima životinja, Deklaracija o dobroti životinja i Konvencija o zaštiti kičmenjaka koji se koriste za eksperimentalne i druge naučne svrhe.

Paralelno sa procesom iznalaženja adekvatnih alternativa, ORCA je radila i na animaciji studenata, kao ključnog faktora za prihvatanje alternativa u nastavi. Kako bi se mogli neposredno uveriti u prednosti alternativa, ORCA je instalirala nekoliko alternativa u računarskoj učionici Fakulteta veterinarske medicine. Pored toga studentima su deljene i brošure u kojima su navedeni argumenti za zamenu tradicionalnih ogleda koji se izvode na životnjama alternativnim metodama.

Tim za zaštitu ljubimaca ORCA

Tim za zaštitu ljubimaca ORCA ove godine je bio naročito aktivan. Pored redovnih odnosno stalnih aktivnosti tokom čitave godine – sterilizacija pasa i mačaka, udomljavanje napuštenih životinja, organizovanje štandova i evidentiranje prijava o zlostavljanju životinja, u okviru kampanje “Nisam latalica, ja sam napušten”, sproveden je i veliki broj različitih akcija čiji je cilj unapređenje svesti pojedinca o neophodnosti humanog rešavanja problema napuštenih životinja.

Stalne aktivnosti tokom 2003. godine

- *Sterilizacija pasa i mačaka*

U okviru programa kontrole populacije pasa i mačaka latalica, tokom 2003. godine u stacionaru ORCA, ukupno je sterilisano i obeleženo 151 životinja. Od tog broja 135 pasa i 16 mačaka. Većina ovih životinja je nakon sterilizacije vraćena pod starateljstvo na prvobitna staništa, a deo je udomljen. Pored sterilizacije pasa i mačaka stacionar ORCA neretko je bio i utočište zlostavljenim životnjama - psima i mačkama kojima je bila neophodna pomoć.

- *Udomljavanje napuštenih životinja*

Tokom 2003. godine ukupno je udomljeno 211 životinja, i to 170 pasa i 41 mačka.

U prvoj polovini 2003. godine vođena je intenzivnija kampanja udomljavanja napuštenih životinja. Kampanja je vođena putem gostovanja u TV emisijama, džinglova na radio stanicama, oglasa u novinama, plakatima koji su distribuirani po pet shopovima i drugim prometnim mestima, sajta ORCA kao i drugih prijateljskih sajtova (stranicu za udomljavanje posetilo je preko 6 000 ljudi), i preko štandova. Kasnije, u drugoj polovini godine, udomljavanje se odvijalo putem sajta, plakata i štandova.

Svi budući vlasnici životinja popunjavaju Anketu pri udomljavanju, kako bi se bliže odredilo da li je osoba spremna da prihvati novu životinju i potpisuju sa ORCA Ugovor o udomljavanju kojim se obavezuju da će se starati o životinji.

Organizacija za poštovanje i brigu o životinjama

- *Organizovanje štandova*

Štandovi su održavani u proseku dva puta mesečno (ukupno 21 u 2003. godini) na različitim mestima u Beogradu a najčešće u centru grada – Knez Mihajlovoj ulici.

Štandovi u gradu, predstavljaju javnu promociju kampanje “Nisam latalica, ja sam napušten” i kampanje “Zakon rešava Haos!”. Na njima su pored udomljavanja napuštenih životinja, deljeni promotivni materijali, prikupljeni prilozi za napuštene životinje, evidentirani potencijalni članovi i potpisivana peticija za uvođenje prava životinja u Ustav Republike Srbije. Pored ovih – redovnih aktivnosti na pojedinim štandovima bio je prisutan i veliki plavi pas – Orko, zaštitnik svih napuštenih životinja.

- *Evidentiranje prijava o zlostavljanju životinja*

U ovoj godini, kao i tokom prethodnih godina, ORCA je održavala stalnu vezu sa javnošću putem ORCA info telefona i e-maila. Tako su evidentirani slučajevi zlostavljanja životinja i veći broj trovanja (38 slučajeva zlostavljanja i 112 slučajeva trovanja životinja, najčešće pasa i mačaka, u 2003. godini).

U svim onim slučajevima zlostavljanja životinja, koji su nam uredno prijavljeni popunjavanjem formulara za prijavu zlostavljanja, reagovali smo podnoseći prijave nadležnim organima, i informišući javnost putem medija. Povodom velikog broja slučajeva trovanja ORCA je tokom godine uputila tri otvorena pisma nadležnim u kojima apeluje da se stane na put ovakvoj praksi.

Pojedinačne akcije Tima za zaštitu ljubimaca ORCA

Većina akcija koje su sprovedene od strane Tima za zaštitu ljubimaca ORCA organizovane su u okviru kampanje “Nisam latalica, ja sam napušten”. Više informacija o navedenim akcijama mogu se naći na sajtu: www.orca.org.yu

Sastanak povodom rešavanja problema pasa latalica

Dana 07. februara 2003. godine, na inicijativu ORCA, održan je sastanak u veterinarskoj stanici “Beograd” zbog nezadovoljstva načinom rešavanja problema pasa latalica. Na sastanku su bili prisutni predstavnici Sekretarijata za zaštitu životne sredine, Veterinarske stanice “Beograd”, ORCA i radnici koji rade na poslovima hvatanja pasa. Ovom prilikom analiziran je rad Službe komunalne zoohigijene, kao i način sprovođenja Programa kontrole populacije pasa latalica u Beogradu. Zaključak sastanka je bio da je neophodno obezbediti obuku ljudi koji rade na poslovima hvatanja pasa, kako bi se efikasnost hvatanja kvalitativno poboljšala. Pored toga istaknuto je da se efikasnost hvatanja pasa ne može povećati tako što će se neselektivno hvatati svi psi, a naročiti ne gradski psi, koji su prošli trijažu. Takođe je zaključeno da se mora unaprediti saradnja Skupštine grada Beograda i ORCA. S tim u vezi ORCA je narednog dana uputila *Predlog za potpisivanje protokola o saradnji sa Skupštinom grada Beograda*. Nažalost do današnjeg dana ovaj Protokol nije potписан. S tim u vezi ORCA nije bila u mogućnosti da redovno boravi u Sabirnom

centru za pse latalice u Ovči. Ipak ORCA je povremeno obilazila Sabirni centar kako bi pratila i informisala se o načinu rada ove službe.

Mačka nabijena na kolac, kod osnovne škole

Dana 05. marta 2003. godine ORCA je primila uznemiravajuću vest – u naselju Cerak Vinogradi, kod OŠ “Ujedinjene nacije”, otkrivena je mačka nabijena na kolac sa cigarom u ustima. U trenutku kada je ORCA stigla telo nesrećne životinje bilo je još toplo. Po svemu sudeći, ona je ubijena, nabijena na kolac i postavljena pored prometne staze, kojom deca dolaze i vraćaju se iz škole, kojom ljudi dolaze i odlaze na posao. Nažalost, mali broj ljudi je reagovao na ovaj strašan prizor. Tužno je što na ovaj način (ne) reagujemo na takve prizore u našem okruženju, pa izgleda kao da oni postaju normalni i prihvatljivi.

Prisusvo ORCA na međunarodnoj izložbi pasa svih rasa

Dana 09. marta 2003. godine, na poziv Jugoslovenskog kinološkog saveza, ORCA je uzela učešće u ovoj veoma važnoj kinološkoj manifestaciji - međunarodnoj izložbi pasa svih rasa CACIB. Ovom prilikom postavljen je veliki štand na kojem su se odigravale uobičajene aktivnosti – udjmljavanje napuštenih životinja, podela promotivnog materijala, prikupljanje potpisa za definisanje prava životinja u Ustavu Republike Srbije. Posebna atrakcija bio je veliki plavi pas Orko, zaštitnik svih napuštenih životinja. Prisustvo organizacije koja se bavi zaštitom životinja na kinološkoj manifestaciji od posebnog je značaja, za promociju stavova koji su vezani za zaštitu pasa u krugovima kinologa.

U Gaju problem pasa latalica rešavaju lovci

Dana 10. marta 2003. godine ORCA je na poziv meštana naselja Gaj posetila ovu mesnu zajednicu i opštinu Barajevo, zbog nedozvoljenog načina rešavanja problema pasa i mačaka latalica. Naime, tokom vikenda 08. i 09. marta 2003. godine sprovedena je akcija odstrela pasa i mačaka latalica u naseljenom mestu Gaj od strane lovaca. Tokom posete imali smo sastanak sa predstavnicima opštinske uprave - Predsednikom opštine, Opštinskim komunalnim inspektorom, Republičkim sanitarnim inspektorom i Predsednikom lovačkog društva. U razgovorima je preuzeta odgovornost za ovu akciju, uz konstataciju da je ona bila podržana od svih struktura društva i da su pritisci građana bili veliki. Zaključak sastanka je bio da se u narednih mesec dana sazove sastanak sa nadležnim iz Skupštine grada Beograda, na kome će se odlučiti o daljem načinu rešavanja ovog problema. Istovremeno je istaknuto da se ovakve akcije neće više ponavljati. Ovom prilikom obišli smo i gradsku deponiju kako bismo utvrdili način odlaganja leševa. Na deponiji smo zatekli izručenu gomilu leševa nakon akcije ubijanja, koji nisu bili sahranjeni. Povodom ovog događaja planirana je konferencija za štampu koja je odložena zbog aktuelnih događaja u zemlji vezanih za atentat na Premijera Vlade Republike Srbije.

Štand ORCA u Knez Mihajlovoj ulici

Dana 29. marta 2003. godine održan je štand u Knez Mihajlovoj ulici (kod česme), u cilju udomljavanja napuštenih životinja i promovisanja kampanje “Nisam latalica, ja sam napušten”. Na štandu su se odvijale uobičajene aktivnosti.

Akcija “Moj ljubimac”

U subotu, 03. maja 2003. godine u saradnji sa Dečijim kulturnim centrom organizovana je akcija “Moj ljubimac” u tašmajdanskom parku. Cilj ove akcije bio je promovisanje ideje o zaštiti životinja svih vrsta koje žive u gradu i stalne dečje potrebe za gajenjem ljubimaca. Centralna aktivnost bila je izložba pasa. Po sunčanom danu uz izuzetan odziv učesnika defilovali su najrazličitiji psi, raspoređeni u 2 kategorije: psi koji imaju svog vlasnika i gradski psi (sterilisani, vakcinisani i obeleženi psi latalice). Dečiji žiri izabrao je najbolje: najklempavijeg, najlajavijeg, najdebljeg, najčupavijeg i najnajlepšeg psa u obe kategorije.

Pored izložbe pasa organizovana je i izložba ostalih ljubimaca na kojoj su učestvovali papagaji, mačke, hrčci i jedna kornjača. Ovom prilikom ORCA je postavila štand sa koga je deljen materijal koji promoviše ideju o zbrinjavanju pasa latalica, njihovoj sterilizaciji i udomljavanju. Naravno nije propuštena ni ova prilika da se udome neki od ORCA štićenika. Na štandu je pored uobičajenih aktivnosti bio prisutan i veterinar koji je ovom prilikom delio besplatne veterinarske savete. Akcija se završila uz crtanje po asfaltu na temu “Životinjsko carstvo”.

Izložba ljubimaca dece sa posebnim potrebama

Dana 10. maja 2003. godine na poziv Društava za pomoć licima ometenim u razvoju, korisnicima dnevnih boravaka, organizovali smo takmičarsku izložbu ljubimaca u dnevnom boravku za decu i omladinu ometenu u razvoju u Šekspirovoj ulici.

Cilj ove manifestacije bio je druženje ove dece sa životnjama i razvijanje pozitivnog odnosa prema njima. U ovoj akciji učestvovala su deca iz nekoliko dnevnih boravaka kao i deca iz OŠ “Vojvoda Radomir Putnik”. Izložbu je otvorila g-đa Radmila Hrustanović, gradonačelnica Beograda. Predsednik žirija bio je Prljavi inspektor Blaža. U žiriju je bila i Biljana Slavković iz NVO Susret. ORCA je na ovoj izložbi imala svoj štand na kojem su se odvijale uobičajene aktivnosti, prilagođene okolnostima. Na ovoj akciji je bio prisutan i Orko.

Na ovoj izložbi biran je najčupaviji, najklempaviji, najumiljatiji pas, kao i najšareniji i najmanji ljubimac. Iako nije dobio nagradu, treba posebno istaći prisustvo jednog veoma neobičnog ljubimaca – pacova.

Izložba likovnih i literarnih radova dece beogradskih osnovnih škola

Dana 12. maja 2003. godine u saradnji sa Sekretarijatom za obrazovanje Skupštine grada Beograda, u holu Skupštine grada Beograda, organizovana je izložba dečjih likovnih i literarnih radova. Izložbu je otvorila i pobednicima uručila nagrade g-đa Radmila Hrustanović, gradonačelnica Beograda. Izložba je bila postavljena od 12. do

Organizacija za poštovanje i brigu o životinjama

15. maja 2003 godine. Ovom prilikom bili su izloženi radovi dece iz beogradski osnovnih škola, koji su prispeli na likovni konkurs raspisan tokom 2002. za učenike beogradskih osnovnih škola. Raspisani su: literarni konkurs na temu "Kada bih mogao da budem životinja, bio/la bih..." i likovni konkurs pod nazivom "Moja omiljena životinja". Na ovaj konkurs odazvale su se 43 osnovne škole. Podeljene su nagrade za najbolje crteže, maske i literarne radove za uzrast od I do IV, i od V do VIII razreda.

Učešće ORCA na seminaru "Stray animals population control" u Moskvi

Od 14. do 18. maja 2003. godine ORCA je učestvovala na seminaru "Stray animals population control" u Moskvi. Seminar je organizovan od strane Humane Society International. Njegov cilj bio je da okupi društva za zaštitu životinja iz istočne Evrope, kako bi se načinio korak u pravcu njihovog približavanja. Program seminara odnosio se na različite načine rešavanja problema pasa latalica, presek kroz evropsko zakonodavstvo iz oblasti zaštite životinja, obeležavanje životinja, izgradnja i vođenja prihvatilišta za životinje, volonterski menadžment i sl. Poseban akcenat na ovom seminaru je stavljen na unapređivanja međusobne saradnje između društava za zaštitu životinja u regionu. Istovremeno, na seminaru su predstavljene najveće organizacije za zaštitu životinja iz Evrope i sa američkog kontinenta.

Raspisan likovni konkurs za decu ometenu u razvoju

Dana 01. juna 2003. godine u saradnji sa Sekretarijatom za obrazovanje Skupštine grada Beograda raspisan je likovni konkurs na temu "Moja omiljena životinja" u Centru za dnevni boravak dece i omladine ometene u razvoju. Pristigli radovi biće objavljeni u knjizi "Životinje u svetu dece".

Party - promocija kampanje "Nisam latalica, ja sam napušten"

Dana 01. juna 2003. godine u saradnji sa Omladinom YAZASA i Medija timom N&N organizovan je Open summer media party na splavu Freestiler. ORCA je promovisala kampanju "Nisam latalica, ja sam napušten" a YAZAS "Koji je tvoj izgovor?". Ovaj događaj bio je veoma posećen i pokazao se kao veoma efektivan način plasiranja ideje o zaštiti životinja mladim ljudima u gradu.

Učešće ORCA na "KERMESU 2003"

Dana 07. juna 2003. godine na poziv OŠ "Vladislav Ribnikar" ORCA je bila gost školske manifestacije "KERMES 2003". Kermes je tradicionalna školska manifestacija u okviru koje deca organizuju prodajnu izložbu najrazličitijih predmeta. Ove godine u okviru ove popularne manifestacije organizovana je i izložba pasa – ljubimaca dece. ORCA je i ovom prilikom postavila veoma atraktivan i posebno ukrašen štand, na kojem su se udomljavale napuštene životinje i sprovodile druge uobičajene aktivnosti.

Štand ORCA na savskom keju

Dana 14. juna 2003. godine održan je štand na Savskom keju, (blok 45) u cilju udomljavanja napuštenih životinja i promovisanja kampanje "Nisam latalica, ja sam napušten". Na štandu su se odvijale uobičajene aktivnosti.

ORCA u Gornjem Milanovcu

Dana 21. juna 2003. godine na poziv SO Gornji Milanovac, posetili smo ovaj grad, kako bi smo obavili načelne razgovore o rešavanju problema pasa latalica. Razgovori su obavljeni sa predstavnicima lokalne vlasti: gradonačelnikom, predsednikom Izvršnog odbora, republičkim veterinarskim inspektorom i veterinarima. Ovom prilikom smo ih informisali o načinima za rešavanje problema pasa latalica i predali tekst koji se odnosi na ovu problematiku. Lokalne vlasti su pokazale veliko interesovanje da se ovaj problem reši na human način.

Štand ORCA na dunavskom keju

Dana 22. juna 2003. godine održan je štand na dunavskom keju, (kod hotela "Jugoslavija"), u cilju udomljavanja napuštenih životinja i promovisanja kampanje "Nisam latalica, ja sam napušten". Na štandu su se odvijale uobičajene aktivnosti.

Ubijena kuja na Ceraku

Dana 23. juna 2003. godine na Ceraku između 00:30 i 01:30 časova, Joksimović Miodrag, lišio je života kuju, koja je u tom trenutku dojila 4 šteneta. Ona je bila ljubimac dece iz kraja. Prema rečima svedoka, usmrćena je šipkom na čijem kraju su se nalazili ukucani ekseni. Udarao ju je 15-ak puta u glavu dok je bila u rupi sa svojim štencima. Kada smo izašli na teren, zatekli smo je potpuno izlomljene lobanje, izbijenih očiju. Njeni štenci su smešteni u stacionar ORCA i zahvaljujući medijima (Večernje Novosti) svi su vrlo brzo udomljeni. Povodom ovog slučaja, ORCA je podnела prijavu OUP-u Čukarica i II opštinskom sudu. Takođe slučaj je prijavljen i ekološkoj inspekciji grada Beograda, Sekretarijatu za zaštitu životne sredine, republičkoj veterinarskoj i republičkoj ekološkoj inspekciiji.

Izložba pasa mešanaca i gradskih pasa

Dana 29. juna 2003. godine na poziv Omladine demokratske stranke Zvezdare organizovali smo zajedno izložbu gradskih pasa i pasa mešanaca "Susret prijatelja". ORCA je i ovom prilikom postavila štand na kojem su se odvijale uobičajene aktivnosti.

Učešće ORCA na seminaru "Humane treatment of stray dogs" u Sarajevu

U julu 2003. godine ORCA je zajedno sa Fakultetom veterinarske medicine Univerziteta u Beogradu učestvovala na seminaru "Humane treatment of stray dogs" u Sarajevu. Ovaj seminar je organizovao veterinarski fakultet u Sarajevu, koji je pokrenuo projekat kontrole populacije pasa i mačaka latalica. S velikim

zadovoljstvom ORCA se odazvala pozivu, kako bi prenela svoja znanja i iskustva u rešavanju problema pasa latalica kolegama iz Sarajeva.

ORCA na Kosovu

Dana 05. jula 2003 godine, na osnovu prijave i molbe koju smo dobili od Društva za zaštitu životinja iz Niša članovi ORCA-e posetili su Zvečan i Kosovsku Mitrovicu u cilju sprečavanja najavljenog odstrela pasa i mačaka latalica od strane UNMIKA.

Kada je u pitanju rešavanje problema pasa latalica, od dolaska UNMIKA na Kosovo organizованo je nekoliko odstrela i jedno trovanje. Ovog puta doneta je odluka da se, organizuje odstrel pasa latalica. Delegacija ORCA-e bila je svedok javnih objava i opomena koje je UNMIK policija upućivala građanima preko sredstava informisanja. Naime građanstvo je zamoljeno da skloni svoje ljubimce sa ulica kao i da bez preke potrebe ne napušta svoje kuće, jer će se u noći između subote i nedelje 05. i 06. jula sprovesti odstrel pasa latalica.

Odstrel pasa latalica predstavlja grubu povredu Evropske konvencije o zaštiti ljubimaca (Savet Evrope 1987, ETS 125). Porazno je da predstavnici UNMIKA probleme koje se javljaju pokušavaju da rešavaju na ovaj način, kršeći pravila koja je donela međunarodna zajednica (pomenuta konvencija) i potpuno ignoriraju propise Republike Srbije, zaboravljajući na bezbednost stanovništva.

Nakon veoma dugih razgovora, ORCA je uspela da ubedi predstavnike UNMIK policije da akciju obustave i da se okrenu drugačijem načinu rešavanja ovog problema. (detaljan izveštaj o ovom događaju nalazi se na sajtu www.orca.org.yu).

Mačka na krovu kasarne

Dana 06. avgusta 2003. godine na osnovu molbe g-đe Sonje Kovačević iz Valjeva čija se mačka popela na krov kasarne sa kojeg danima ne silazi, poslali smo zvaničnu molbu kasarni da omoguće navedenoj da spase svoju mačku. Na osnovu molbe nadležni su izašli u susret.

Oboležen Dan napuštenih životinja u Beogradu

Dana 16. avgusta 2003. godine prvi put kod nas, obeležen je Dan napuštenih životinja. Ovom prilikom postavljen je štand u Knez Mihajlovoj ulici. Pored uobičajenih aktivnosti, građanima su deljene i molbe gradskih pasa, kao i posebno dizajniran letak koji promoviše odgovoran odnos prema životnjama, kao i udomljavanje napuštenih životina.

Na ovaj dan ORCA je raspisala konkurs za izradu najtoplije kućice za gradsku kucu pod nazivom "*Pomozimo im da prezive zimu*" koji je trajao u periodu od 16. avgust do 01. decembra. 2003. godine. Pravo učešća na konkursu imali su svi građani od 7 do 77 godina koji naprave kućicu za naše gradske pse, a bilo je moguće prijaviti i grupni rad. Tehnika i materijal bili su po izboru. Proglašenje pobednika i dodela nagrada za: najmaštovitiju, najšareniju, najveću i najmanju kućicu, bilo je organizovano na novogodišnjem štandu ORCA.

Istraživanje populacije pasa latalica na Novom Beogradu

Dana 25., 26., 27. i 28. avgusta 2003. godine sprovedeno je istraživanje populacije pasa latalica na teritoriji novobeogradskih blokova 45, 44, 61, 62 i 63. Korišćena je tzv. direktna metoda prebrojavanja pasa. Tokom istraživanja, za svakog psa ponaosob, popunjavan je karton, u koji su unošeni podaci koji bliže opisuju spoljni izgled životinje, kao i zdravstveno stanje i temperament. Tako je izvršeno razvrstavanje pasa u kategorije po temperamentu, polu, starosti i zdravstvenom stanju. Uz svaki karton, priložena je i fotografija psa, radi lakšeg raspoznavanja. (detaljan izveštaj o rezultatima istraživanja nalazi se na sajtu: www.orca.org.yu).

Nakon prikupljenih podataka otpočeto je sa sprovođenjem akcije "Jedan staratelj - dva života", što podrazumeva izgradnju mreže staratelja, sterilizaciju, vakcinaciju i obeležavanje miroljubivih životinja, te njihovo vraćanje na prvobitna staništa. Pored aktivnosti vezanih za pse, poseban akcenat stavljen je na informisanje i edukaciju građana. S tim u vezi uspostavljen je kontakt sa mesnim zajednicama i opština Novi Beograd. Izrađen je poseban letak namenjen isključivo za blokove, a u cilju informisanja stanovništva o aktivnostima koje ORCA sprovodi u blokovima redovno su distribuirani plakati.

Štand ORCA u Knez Mihajlovoj ulici

Dana 30. avgusta 2003. godine održan je štand u ulici Kneza Mihaila, (kod IPS-a), u cilju udomljavanja napuštenih životinja i promovisanja kampanje "Nisam latalica, ja sam napušten". Na štandu su se odvijale uobičajene aktivnosti.

ORCA učestvovala kao predavač na savetovanju SLGRP-a u Kikindi

Dana 18. septembar 2003. godine održano je savetovanje u organizaciji USAID-a u Kikindi. Naime, ova američka nevladina organizacija u Srbiji sprovodi program SLGRP – program za reformu lokalne samouprave u Srbiji, koji se između ostalog odnosi i na reformu komunalnih preduzeća. Nakon razgovora sa predstvincima USAID-a prihvaćena je naša sugestija da je u okviru ovakvog seminara potrebno uključiti temu kontrole populacije pasa latalica. Na savetovanju su prisustvovali predstavnici sledećih opština: Arilje, Bačka Topola, Gornji Milanovac, Indija, Kikinda, Kragujevac, Loznica, Novi Pazar, Paraćin, Požarevac, Prokuplje, Smederevska Palanka, Valjevo i Zrenjanin. ORCA je imala predavanje na temu kontrole populacije pasa latalica prema preporukama WHO (World Health Organisation) i WSPA (World Society for the Protection of Animals). U okviru predavanja predstavljena su i mnoga iskustva u rešavanju ovog problema iz sveta, ali i iskustava ORCA u radu u našoj zemlji. Prisutnim delegatima podeljen je i odgovarajući materijal.

Štand ORCA u Knez Mihajlovoj ulici

Dana 06. septembra 2003. godine održan je štand u Knez Mihajlovoj ulici, u cilju udomljavanja napuštenih životinja i promovisanja kampanje "Nisam latalica, ja sam napušten". Na štandu su se odvijale uobičajene aktivnosti.

Štand ORCA u Knez Mihajlovoj ulici

Dana 13. septembra 2003. godine održan je štand u Knez Mihajlovoj ulici, u cilju udomljavanja napuštenih životinja i promovisanja kampanje "Nisam latalica, ja sam napušten". Na štandu su se odvijale uobičajene aktivnosti.

Oboležen Svetski dan zaštite životinja

Dana 04. oktobra 2003. godine obeležen je Svetski dan zaštite životinja postavljanjem velikog štanda u Knez Mihajlovoj ulici. U letku, posebno dizajniranom za ovu priliku ORCA je ponudila, kao i prethodnih godina, 12 i više načina na koje svako od nas može doprineti zaštiti životinja. Pored toga svi posetoci bili su u prilici da dobiju tekst Univerzalne deklaracije prava životinja. Na ovom štandu, kao i na mnogima do sada, udomljavane su napuštene životinje, potpisivana peticija za definisanje prava životinja u Ustavu RS i deljen je edukativni materijal. Tu je bio i naš veterinar koji je građanima delio besplatne veterinarske savete.

Posebnu pažnju privukao je ORCA-Grad. Njegov tvorac, slikar Dora – Zorica Kljajić, ovako ga opisuje: "ORCA Grad je "kutak" u našim srcima.... mislima .. u našem svakodnevnom životu, kojim iskazujemo poštovanje za sav živi svet i njegovo pravo na život". (detaljnije o 4. oktobru: www.orca.org.yu)

Nehumano postupanje sa psima latalicama u Šapcu

Dana 14. oktobra 2003. godine po prijavi građana sa Uba za nehumano postupanje sa uhvaćenim napuštenim životnjama posetili smo Šabac kako bi smo prikupili relevantne podatke o načinu rešavanja problema pasa latalica i proverili navode prijave. U JKP "Stari grad" stigli smo tačno u trenutku kada je završeno uništavanje uhvaćenih pasa latalica. Na licu mesta smo zatekli vidno uznemirenog komunalnog inspektora, kao i bolničara koji je, iako na to nema zakonsko pravo, izvršio eutanazije. Prostor za smeštaj pasa videli smo tek nakon pismenog zahteva i dozvole od strane direktora JKP. U razgovoru sa direktorom saznali smo da JKP nema dozvolu od Ministarstva poljoprivrede i vodoprivrede RS za obavljanje ove vrste posla. Objekte koji su nam pokazali nismo smeli da fotografišemo. Nažalost, iako smo se uverili u istinitost navoda iz prijave, usled nedostatka dokaza nismo bili u stanju da podnesemo prijave nadležnim organima.

Štand ORCA u Knez Mihajlovoj ulici

Dana 18. oktobra 2003. godine održan je štand u Knez Mihajlovoj ulici, u cilju udomljavanja napuštenih životinja i promovisanja kampanje "Nisam latalica, ja sam napušten". Na štandu su se odvijale uobičajene aktivnosti.

Dobrotvorni koktel za latalice

Dana 25. oktobra 2003. godine održan je dobrotvorni koktel, na inicijativu škole engleskog jezika: "The Real English School", kako bi se prikupila sredstva za sterilizaciju pasa latalica.

Brutalno ubistvo psa u Novom Bečeju

Dana 06. novembra 2003. godine u Novom Bečeju, u strogom centru grada, desio se incident u kome je radnik JP "Komunalac" – Radivoj Lazić, poznatiji kao Rade šinter, usmratio psa. Naočigled mnogih, on je psa uhvatio golim rukama i udarao o beton dok ga nije usmratio, a zatim ga i gazio nogama pre nego što je njegovo beživotno telo bacio na korpu bicikla na kojoj se nalazio mali kavez u koje je već bilo mrtvih pasa a zatim se odvezao u nepoznatom pravcu. Incident je prijavljen nadležnim organima – OUP-u Novi Bečeji, opštinskom sudu i komunalnoj inspekciji. U ovom slučaju nadležni organi su reagovali i obezbedili da se počinilac kazni po zakonu.

Učešće ORCA na konferenciji WSPA & FECAVA "Humane Management of Dogs and Cats" u Atini

Dana 14. i 15. novembra 2003. godine ORCA je prisustvovala Konferenciji WSPA i FECAVA "Humane Management of Dogs and Cats" u Atini. Ovu konferenciju su organizovali WSPA (World Society for the Protection of Animal), FECAVA (Federacion of European Companion Animal Veterinary Association) u saradnji sa HSUS/HSI (Humane Society of the United States/Humane Society International), RSPCA (Royal Society for the Prevention of Cruelty to Animals), PAHO (Pan American Health Organisation) i WHO (World Health Organisation). Cilj konferencije bio je predstavljanje menadžmenta u kontroli populacije pasa i mačaka latalica, baziran na preporukama WHO i WSPA. Na konferenciji je posebno istaknut značaj saradnje lokalne samouprave, veterinara i organizacija za zaštitu životinja na rešavanju problema latalica. Važno je, kako je istaknuto, problem latalica posmatrati više kao socijalni problem, a manje kao problem dobrobiti životinja.

Štand ORCA u Knez Mihajlovoj ulici

Dana 15. novembra 2003. godine održan je štand u Knez Mihajlovoj ulici (kod br.3), u cilju udomljavanja napuštenih životinja i promovisanja kampanje "Nisam latalica, ja sam napušten". Na štandu su se odvijale uobičajene aktivnosti.

Poseta WSPA i RSPCA našoj zemlji

U drugoj polovini novembra 2003. godine predstavnici WSPA i RSPCA boravili su u našoj zemlji kao bi bili u mogućnosti da se neposredno informišu o stanju zaštite životinja kod nas. U okviru svoje posete oni su obišli, pored ostalih organizacija za zaštitu životinja, i ORCA. Dana 20. novembra 2003. godine organizovano je predavanje u Skupštini grada Beograda o kontroli populacije pasa latalica od strane WSPA i RSPCA, a sutradan, 21. novembra 2003. godine i obuka radnika na poslovima hvatanja pasa u Ovči. ORCA aktivisti prisustvovali su ovom predavanju u velikom broju, a neki od njih prošli su i praktičnu obuku.

ORCA na premijeri filma "Ta jadna stvorenja"

Dana 27. novembra 2003. godine, na premijeri filma "Ta jadna stvorenja", reditelja Petra Lalovića u Dvorani kulturnog centra, na poziv Jugoslavijafilma, ORCA je postavila štand. Ovaj film je deo Međunarodnog festivala autorskog filma – "Pogled u

svet". Ovom prilikom postavljena je scena jeseni u gradu i bile su prisutne životinje za udomljavanje. Pored toga deljen je i ORCA promotivni materijal, potpisivana peticija za definisanje prava životinja u Ustavu RS i promovisan je konkurs za izradu najtoplije kućice za gradskog psa.

Štand ORCA u Knez Mihajlovoj ulici

Dana 13. decembra 2003. godine postavljen je štand u Knez Mihajlovoj ulici (kod br.3). Pored redovnih aktivnosti vezanih za promociju kampanje "Nisam latalica, ja sam napušten" i "Zakon rešava Haos!", promovisana je i kampanja "Da ih ne Okrznu!".

Novogodišnja akcija "Pomozimo im oni su naši sugrađani"

Dana 26. i 27. decembra 2003. godine održana je već tradicionalna akcija "*Pomozimo im oni su naši sugrađani*". Akcija obuhvata ukrašavanje novogodišnje jelke za napuštene životinje. ORCA je i ove godine pozvala sve Beograđane, a naročito decu na nam se pridruže u ukrašavanju ove jedinstvene novogodišnje jelke. Pored jelke bila je izložena i najtoplija kućica za gradskog psa, koja je pobedila na konkursu "*Pomozimo im da prežive zimu*" raspisanim još za dan napuštenih životinja u avgustu. Ovom prilikom postavljen je i štand na kojem je u okviru uobičajenih aktivnosti bio prisutan i Orko.

Tim za zaštitu divljih životinja ORCA

Tim za zaštitu divljih životinja, je tokom 2003. godine svoje aktivnosti usmeravao u pravcu:

- kontrole ilegalnog prometa životinja iz grupe herpetofaune i
- realizacije kampanje "Zelena patrola rešava Haos" u Deliblatskoj peščari

Kontrola ilegalnog prometa životinja iz grupe herpetofaune

Nadovezujući se na aktivnosti započete tokom 2002 godine kada je iz štampe izašla publikacija "Kako prepoznati ugroženu životinju", koja sadrži opise vrsta gmizavaca i vodozemaca koje je ORCA najčešće pronalazila u ilegalnom prometu, i ove godine ORCA je nastavila sa obilascima žarišnih mesta prodaje ovih životinja – pojedine pijace i pet shopovi, njihovo detektovanje i prijavljivanje nadležnim organima. Ove godine podneto je nekoliko prijava nadležnim organima protiv preprodavaca zaštićenih životinja iz grupe herpetofaune.

Realizacija kampanje "Zelena patrola rešava Haos" u Deliblatskoj peščari

U 2003. godini zelene patrole organizovane su na području SRP "Deliblatska peščara", u saradnji sa JP "Vojvodinašume" i ŠG "Banat" iz Pančeva, po sledećem rasporedu:

Od 30. decembra 2002. do 01. januara 2003. godine izvršena je trodnevna kontrola lova i ribolova na području SRP "Deliblatska peščara", uz stručnu pratnju ŠU "Bela Crkva". Primećene su i zabeležene brojne nepravilnosti: lov na ptice iz broda, lov noću, brojne mreže za ribolov, nedozvoljen promer okaca i na nedozvoljenim mestima - u prvoj i drugoj zoni zaštite. Krivolovci su legitimisani a ribarske mreže uklonjene na licu mesta.

Dana 12. maja 2003. godine izvršena je kontrola ilegalnog ribolova na osnovu dojave građana. Pronađene su mreže u prvoj zoni zaštite i pokupljene na licu mesta. Protiv počinioca su podnete prijave sledećeg dana, a izveštaj o ovoj akciji poslat je nadležnim.

Dana 24. maja 2003. godine izvršena je kontrola ilegalnog ribolova u zaštićenom području Dunava u okviru SRP "Deliblatska peščara". Patrola se sastojala, pored članova ORCA, i od dva zaposlena iz ŠG "Banat" i dva policajca iz SUP-a Kovin. Pored manjih mreža, u prvoj zoni zaštite pronađena je i 500 m duga "barakuda", velike novčane vrednosti. Ona je izvadena iz vode na licu mesta. Osobe koje su postavile mrežu pobegle su čamcem ispred potere.

Dana 28. maja 2003. godine izvršena je kontrola ilegalnog ribolova u istom području. Nađeno je više manjih mreža u prvoj i drugoj zoni zaštite koje su odmah izvadene.

Dana 31. maja 2003. godine izvršena je poslednja patrola u ovom periodu, dan pre otvaranja sezone na šarana. Uz pratnju dva ribočuvara iz ŠG "Banat" i dva policajca iz SUP-a Kovin, legitimisan je veći broj ribokradica, protiv kojih je ŠG "Banat" pokrenulo postupak.

Dana 06. septembra 2003. godine organizovana je patrola zbog pomora ptica i nutrija u SRP "Deliblatska peščara". Uzorci su poslati na analizu, i očekuju se rezultati.

Rezultat sprovedenih zelenih patrola, u SRP "Deliblatska peščara", u okviru kampanje "Zelena patrola rešava Haos", može se oceniti kao zadovoljavajući u pogledu suzbijanja ribokrađe, za period januar – maj 2003. godine. Na terenu se primećuje opadanje broja slučajeva ilegalnog privrednog ribolova.

Kada je u pitanju stanje ilegalnog lova, primećen je pad krivolova i protivzakonitog lova u SRP "Deliblatska peščara" tokom decembra meseca 2003. godine. To je direktna posledica toga što je krajem ove godine, opštinski sud u Beloj Crkvi, zbog krivolova, osudio na 3 meseca zatvora, uslovno godinu dana, čoveka koji je uhvaćen u zelenoj patroli u noći između 21. i 22. decembra 2002. godine. Ovom čoveku je oduzete i puška.

ORCA prisustvovala vakcinaciji divljih svinja

U okviru kampanje "Zelena patrola rešava haos" ORCA je 30. juna 2003. godine prisustvovala vakcinaciji divljih svinja u ograđenom lovištu "Dragićev Hat". Te noći

vakcinisana su i prebrojana 64 praseta na 15 hranilišta. Cilj našeg prisustva bilo je utvrđivanje brojnog stanja divljači, odnosno divljih svinja, kako bi se sprečio prekomeren odstrel.

ORCA učestvovala na seminaru “Model organizovanja službe nadzora u zaštićenim prirodnim dobrima Srbije” na Kopaoniku

Od 04. do 07. decembra 2003. godine na Kopaoniku je održan seminar “Model organizovanja službe nadzora u zaštićenim prirodnim dobrima Srbije”. Seminar je organizovao NP “Kopaonik” i NVO Futura, i na njemu je učestvovalo preko 30 predstavnika raznih preduzeća i organizacija. Na ovom skupu bilo je reči o zaštićenim prirodnim dobrima Republike Srbije, organizaciji ovakvih nadzornih službi u nacionalnim parkovima Srbije, njenoj ulozi i značaju. Pored toga u okviru terenskog rada prezentiran je rad “Gorske službe” u Nacionalnom parku “Kopaonik”, kao i rendžerske službe NP “Triglav”, program edukacije rendžerske službe NP “Triglav”, kao i prezentacija rendžerskih službi kroz primere u praksi u Nemačkoj, Velikoj Britaniji, Slovačkoj, Mađarskoj i Poljskoj. Pored toga bilo je reči o edukaciji rendžera za vodiča u prirodi.

Cilj učešća ORCA na ovom seminaru bio je proširivanje znanja na polju zaštićenih prirodnih dobara Republike Srbije, kao i ostalih zemalja u okruženju, te sticanje znanja o načinu rada volonterskih rendžerskih službi u svetu. Na seminaru su ostvareni veoma značajni kontakti sa predstavnicima Nacionalnih parkova iz cele Srbije, odnosno zemalja u okruženju.

Ostale akcije Tima za zaštitu divljih životinja ORCA

Pored navedenih aktivnosti u toku 2003. godine Tim za zaštitu divljih životinja ORCA sproveo je i nekoliko akcija spasavanja divljih životinja, i to:

Pokušaj zbrinjavanje ranjene rode. Naime 10. jula 2003. godine, na osnovu prijave građana iz Zrenjanina koji su pronašli ranjenu rodu ispod dalekovoda, ORCA je istog dana reagovala i rodu prenela na Fakultet veterinarske medicine u Beogradu. Roda je bila mlada, i vrlo lošeg zdravstvenog stanja, bez jedne noge. Ptica je izolovana u volijeru. Nakon nekoliko dana, kada je naizgled počela da se oporavlja, roda je iznenada uginula. Nažalost, usled nepostojanja prihvatišta za povređene divlje životinje, ovakvi slučajevi nisu usamljeni.

Spasavanje mišara. Pored autoputa Beograd - Zagreb, 09 decembra 2003. godine članovi ORCA pronašli su povređenog mišara (Buteo buteo). Mišar, naizgled nije bio povređen. Kasnije se utvrdilo da je ptica samo ugruvana. Na sreću uz uslove koje su mu pruženi od strane Fonda za zaštitu ptica grabljivica i uspešnu terapiju mišar je sam odleto 16. decembra 2003. godine.

Tim za zaštitu krvnašica ORCA

Tim za zaštitu krvnašica ORCA je u toku 2003. godine intenzivno radio na realizaciji kampanje protiv gajenja i ubijanja životinja radi dobijanja krvna - "Da ih ne Okrznu!".

U prvim mesecima 2003. godine snimljeno je 30 spotova, u saradnji sa Modnom kućom "Pasaž" i muzičkom televizijom "Metropolis". U spotovima su učestvovali poznate ličnosti - pisci, muzičari, manekeni, političari i dr., koje su iznele svoj negativan stav o gajenju i ubijanju životinja radi dobijanja krvna. Treba istaći da se nekoliko modnih kuća pridružilo kampanji i da su njihovi predstavnici kao i modni kreatori uzeli učešće u snimanju spotova. U snimanju spotova su učestvovali i političari iz Parlamenta i Vlade Republike Srbije. Na taj način logo Vlade Republike Srbije našao se na spotovima i lecima. Učešće Vlade u ovoj kampanji nadamo se garantuje i njen uspeh tj. potpuno ukidanje krzinarske industrije u Srbiji.

Spotovi su emitovani tokom proleća i leta kako bi se ukazalo na činjenicu da su ovo upravo oni meseci kada najveći broj životinja strada kako bi se pripremile bunde za narednu zimu.

Nakon emitovanja svih spotova 12. juna 2003. godine održana je prva žurka u Srbiji koja je nosila poruku "Da ih ne Okrznu!" na splavu FREESTYLER. Ovoj žurci su prisustvovali poznate ličnosti koje su učestvovali u snimanju spotova. Žurka je bila veoma posećena te dobro prihvaćena pre svega od strane mladih.

Kampanja je ponovo intenzivirana 28. novembra 2003. godine, nakon zatišja od nekoliko meseci. ORCA je obeležila i ove godine Free Fur Friday – dan protiv trgovine krznom, postavljanjem atraktivnog štanda u Knez Mihajlovoj ulici. Ovom prilikom je deljen promotivni materijal u vidu publikacija, letaka, plakata i sl.

Ostale aktivnosti ORCA u 2003. godini

Poštanke marke sa temom napuštenih životinja

Dana 31. januara 2003. godine Jugomarka je izdala seriju poštanskih markica i koverte prvog dana "Zaštićene životinske vrste – Zašto ste nas napustili", sa motivima iz života pasa latalica. Ove markice likovno je obradila akademski slikar mr. Marina Kalezić. Napuštene životinje na ovaj način postaju jedna nova tema u jugoslovenskoj filateliji. Prvi put na našim prostorima pristupilo se izradi serije poštanskih maraka na navedenu temu. Posebna čast i zadovoljstvo pripalo je ORCA da na poleđini koverte prvog dana napiše prigodan tekst o kampanjama ORCA: "Nisam latalica, ja sam napušten" i "Zakon rešava Haos!".

Krivična prijava protiv Agencije za privatizaciju RS i farme "Mladost"

ORCA je 05. jula 2003. godine podnela krivičnu prijavu Opštinskom javnom tužilaštvu u Obrenovcu, za krivično delo nesavesnog poslovanja u privredi protiv odgovornih lica u Agenciji za privatizaciju Republike Srbije i poljoprivrednom dobru "Mladost" iz Obrenovca.

Naime, na poljoprivrednom dobru "Mladost" u sastavu firme "Dragan Marković" iz Obrenovca, zbog nesavesnog poslovanja u junu mesecu uginulo je 5 krava, 12 teladi a 9 je mrtvo oteljeno. Usled neodgovornog odnosa prema ovim životinjama, one su ostale bez hrane, vode i zdravstvene zaštite. Higijena prostorija je na vrlo niskom nivou, a kao posledica loše ishrane, mlečnost krava je opala za dve trećine. Krave i telad su iscrpljene od gladi i nebrige.

Ovo dobro je Agencija za privatizaciju tenderom oglasila za prodaju. Iako bi postojali načini da se pomogne ovim životinjama, Agencija nije dozvolila da se osnovno stado otudi, jer je "ušlo u procenu". Ovom prilikom zaboravljamo da se ovde ipak radi o društvenom blagu Republike Srbije koje nepovratno propada, kao i da su krave živa bića, u stanju da osete bol, patnju i stres, bića koja imaju pravo na dostojanstven život i pravo na zaštitu. Više o ovom slučaju može se naći na sajtu www.orca.org.yu.

Potpisani Sporazum o saradnji na zaštiti životinja sa opštinom Vračar

Dana 20. novembra 2003. godine ORCA je sa Skupštinom opštine Vračar potpisala sporazum o saradnji u oblasti zaštite životinja na teritoriji opštine Vračar.

Sporazum predviđa saradnju na unapređenju pravne zaštite životinja, edukaciji i informisanju javnosti, uključivanju javnosti u donošenje odluka, sprovodjenju programa za kontrolu populacije pasa latalica, kao i ostvarivanju saradnje sa odgovarajućim organizacijama i institucijama odnosno nadležnim državnim organima u Gradu Beogradu i Republici Srbiji, naročito sa policijom na zaštiti životinja od zlostavljanja. Posebna pažnja u zajedničkom radu biće posvećena informisanju i edukaciji javnosti kroz predavanja, tribine, štandove, podelu promotivnog materijala, radionice u školama i sl. U cilju rešavanje problema pasa latalica sprovešće se Program kontrole populacije pasa latalica oličen u akciji "Jedan staratelj - dva života" koju ORCA sprovodi u okviru kampanje "Nisam latalica - ja sam napušten".

Ovo je jedinstven sporazum ovog tipa u našoj zemlji, jer se prvi put kod nas uspostavlja institucionalna saradnja na zaštiti životinja, između NVO i državne uprave. Njime je načinjen značajan korak u pravcu izgradnje civilnog društva, kroz uključenje trećeg sektora u procese odlučivanja, odnočno otpočeće izgradnja institucija za zaštitu životinja u našoj zemlji.

Učlanjenje ORCA u SSN –u

U julu 2003. godine ORCA je dobila međunarodno priznanje za svoj rad postavši članica SSN-a (Species Survival Network).

Organizacija za poštovanje i brigu o životinjama

SSN je međunarodna koalicija koja danas broji svega 60 nevladinih organizacija iz čitavog sveta koje su posvećene promociji, unapređenju i strogom primenjivanju Konvencije o međunarodnom prometu ugroženih vrsta divlje faune i flore - CITES. ORCA je jedini član u jugoistočnoj Evropi.

Učešće ORCA na Mini Summit-y SSN-a u Ženevi

Ove godine, 22. i 23. avgusta 2003. godine, po prvi put od svog nastanka, Species Survival Network (SSN) je organizovao Mini Samit, u pauzi između dva CoP-a, radi preciznijeg razvijanja strategije. Kao nova članica SSN-a u evropskoj regiji, ORCA je pozvana da prisustvuje samitu kako bi mogla polako da se uključi u rad ove međunarodne organizacije. Na samitu je bilo reči o CITES-u i SSN-u, i o stavkama koje će se javiti na CITES COP13. ORCA se uključila u rad Grupe za ptice, Grupe za životinje koje se koriste za zabavu i Grupe za dobrobit životinja, a u skorije vreme će se uključiti u rad Grupe za medvede.

Zaključeno je da će ORCA igrati veliku ulogu na prostoru Balkana i cele jugoistočne evrope po pitanju CITES-a, kao i prometa divljim vrstama flore i faune uopšte, budući da je jedina organizacija iz cele te regije koja je uspela da zasluži svoje prisustvo u SSN-u.

Aktivnosti Predstavništva i Opštinskih kancelarije ORCA

Opštinska kancelarija ORCA - Zrenjanin

Tokom februara meseca 2003. godine, ORCA-Zrenjanin izradila je Procenu uticaja načina držanja domaćih životinja na pojavu zoonoza na teritoriji SO Zrenjanin odnosno Program kontrole populacije pasa i mačaka latalica, te se na taj način uključila u izradu Lokalnog ekološkog akcionog plana – LEAP-a, odnosno postala član tehničkog saveta LEAP-a. LEAP je usvojilo Izvršno Veće AP Vojvodine, i izglasali su je odbornici SO Zrenjanin. Na ovaj način ORCA-in Program kontrole populacije pasa i mačaka latalica na teritoriji opštine Zrenjanin, postao je zvanični plan SO Zrenjanin za rešavanje problema pasa latalica za narednih 10 godina.

Opštinska kancelarija ORCA u Zrenjaninu tokom 2003. godine sprovodila je lokalnu kampanju "Napuštene životinje su naša briga", posebno u periodu od marta do juna 2003. godine, zahvaljujući fondaciji BCIF.

Aktivnosti u okviru kampanje "Napuštene životinje su naša briga" :

Izložba likovnih radova održana je u holu Kulturnog Centra Zrenjanin od 24. aprila do 07. maja 2003.godine. Izloženi su likovni radovi osam (od ukupno deset na teritoriji grada) osnovnih škola.

Deljenje promotivnog materijala. Promotivni materijal urađen na tri jezika: srpskom, mađarskom i rumunskom je deljen po sistemu od vrata do vrata, tokom

Organizacija za poštovanje i brigu o životinjama

kampanje. Olovke, bedževi i majice deljeni su kao pokloni u TV emisijama i na tribini. Deljenje promotivnog materijala je još u toku.

Edukativna pozorišna predstava za decu pod nazivom "*Kralj Joca protiv šargareposa*", održana je 09. aprila 2003. godine u Velikoj sali Kulturnog centra Zrenjanin (originalna priča nalazi se u knjizi za decu "Nedeljom srćemo supu"), urađena je u saradnji sa Kulturnim centrom i Centrom za kreativno odrastanje-CEKOM. U predstavi su učestvovala deca uzrasta od 8 do 12 godina.

Edukativne radionice su održavane u dve osnovne škole (detaljnije u delu izveštaja koji se odnosi na aktivnosti Tima za razvoj edukativne delatnosti ORCA).

Medijska kampanja obuhvatala je edukaciju preko lokalnih radija, TV i lokalnih novina. ORCA je dobila stalnu rubriku u emisiji "Mezimče", i u okviru lista "Zrenjanin", najpopularnijeg glasila u ovom gradu. Na većini lokalnih radio stanica emitovani su džinglovi sa porukom koja se odnosi na udomljavanje napuštenih životinja.

Tribina pod nazivom "Program kontrole populacije pasa latalica u Zrenjaninu" održana je 03. juna 2003. godine u Baroknoj sali Skupštine opštine Zrenjanin. Gost na tribini bila je Monika Brukner, predsednik Društva za zaštitu životinja Đurđevo. Na tribinu su pozvani predstavnici lokalne samouprave, lokalnih i republičkih službi koje se bave ovom problematikom, Zavoda za zaštitu zdravlja Zrenjanin, Javnog komunalnog preduzeća "Čistoća i zelenilo", medija itd.

Opštinska kancelarija ORCA - Zaječar

Opštinska kancelarija ORCA u Zaječaru je u prvoj polovini ove godine intenzivno radila na izgradnji sopstvenih kapaciteta, i uspela da uz pomoć SO Zaječar i lokalnih donatora obezbedi i opremi kancelarijski prostor. Paralelno sa ovim procesom, ORCA – Zaječar je, kroz česta gostovanja na TV Zaječar, radila na edukaciji stanovništva u oblasti zaštite životinja.

Ova opštinska kancelarija potpisala je Sporazum o saradnji sa JKP "Kraljevica" na unapređenju rada službe za hvatanje napuštenih i izgubljenih pasa u okviru JKP "Kraljevica".

Cilj ORCA Zaječar za ovu godinu bio je obezbeđivanje placa za izgradnju prihvatilišta za napuštene životinje u ovom gradu. Zahvaljujući Poljoprivrednoj zadruzi, koja nam je poklonila plac od naredne godine najverovatnije će započeti izgradnja prihvatilišta. ORCA Zaječar je započela sprovođenje kampanje "Nisam latalica, ja sam napušten" čiji je cilj, između ostalog i prikupljanje sredstava za izgradnju prihvatilišta.

Predstavništvo ORCA u Novom Bečeju

Nakon akcije uklanjanja pasa latalica na teritoriji opštine Novi Bečeј, organizovane upravo na dan zaštite životinja - 04. oktobra 2003. godine od strane zrenjaninske šinterske službe, ORCA je, nakon svoje reakcije na ovakav način rešavanja problema pasa latalica, pozvana da prezentuje program za rešavanje problema pasa latalica. Na okruglog stolu bili su prisutni predstavnici SO Novi Bečeј, OUP-a Novi Bečeј, Kinološkog društva, veterinari, mediji i drugi. Nakon ovog okruglog stola,

Organizacija za poštovanje i brigu o životinjama

obezbeđeno je prisustvo člana ORCA u radnoj grupi za rešavanje problema pasa latalica. Na taj način radna grupa, u daljem toku njenog rada je prihvatile Program za kontrolu populacije pasa latalica predloženog od strane ORCA.

U decembru 2003. godine održan je još jedan okrugli sto na temu programa kontrole, na kojem su pored predstavnika SO, OUP-a prisustvovali i direktor Doma zdravlja "Novi Bečeј" i direktor komunalnog preduzeća. Poseban akcenat stavljen je na neophodnost saradnje lokalne samouprave, veterinara, komunalnih službi i ORCA na rešavanju ovog problema.

Zaključak

Umesto zaključka, valja ovaj prostor iskoristiti da se izrazi zahvalnost mnogim pojedincima i institucijama koje su prepoznale značaj našeg rada i doprinele da Izveštaj o radu ORCA za 2003. godinu ima ovakav oblik. Bez njihove pomoći naš volonterski rad bio bi mnogo manje koristan.

Zahvalnost za doprinos radu ORCA duguje sledećim institucijama i organizacijama:

Vlada Republike Srbije, Narodna Skupština Republike Srbije – Odbor za zaštitu životne sredine, Ministarstvo za nauku, tehnologiju i razvoj RS, Ministarstvo za zaštitu prirodnih bogatstava i životne sredine RS, Ministarstvo prosvete i sporta RS, Skupština grada Beograda, Sekretarijat za zaštitu životne sredine Skupštine grada Beograda, Sekretarijat za saobraćaj Skupštine grada Beograda, Sekretarijat za obrazovanje Skupštine grada Beograda, Sekretarijat za inspekcijske poslove Skupštine grada Beograda, Opština Vračar, Opština Novi Beograd, Opština Stari Grad, OUP Stari Grad, OUP Novi Bečeј, Mesna zajednica "Ada Međica", Mesna zajednica "Sava", SO "Zaječar", SO "Gornji Milanovac", Fakultet veterinarske medicine Univerziteta u Beogradu, Katedra za bolesti kopitara mesojeda ptica i divljači FVM, Katedra za farmakologiju i toksikologiju FVM, Katedra za fiziologiju medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu, Zavod za zaštitu prirode RS, UNMIK Policija u Kosovskoj Mitrovici, Veterinarska stanica "Beograd", JP "Vojvodina šume", JKP "Zelenilo" Beograd, Veterinarski institut iz Požarevca, FM Pharm Subotica, Ropa Pharm Kula, DP "Jugomarka", Vojna kasarna "Valjevo", Media Cast, Televizija Metropolis, Modna kuća "Pasaž", Škola za obuku pasa i odgajivačnica pasa "Zlatni krst", Firma "Leto", generalni uvoznik "Bento kronen" hrane za pse i mačke, Pet shop "Laki", Štamparija "Tehnika", Štamparija ART design, Firma "By line", Jugoslavija film, Kulturni centar "Zrenjanin", Firma "Manima", generalni uvoznik Bosch hrane za pse i mačke, The Real English Shool, Jugoslovenski kinološki savez, Dečiji kulturni centar, Serbian Local Government Reform Program, NVO "Futura", OŠ "Vladislav Ribnikar", Omladina YAZASA-a, Društvo za pomoć deci ometenoj u razvoju, Društvo za zaštitu životinja Niš, Društvo za zaštitu životinja i prirode "Đurđevo", Fond za zaštitu ptica grabljivica, Slavonjsko – Baranjska udruga za zaštitu životinja "Život", Regionalni centar za životnu sredinu – REC, ISAR, Fondacija BCIF, World Society for the Protection of Animals, Species Survival Network, International Network for Humane Education – InterNICHE.

Organizacija za poštovanje i brigu o životinjama

Posebnu zahvalnost ORCA duguje i medijima koji su je pratili u radu tokom 2003. godine, i to:

- **Televizijama:** RTS, TV Novi Sad, YU info, Studio B, 3K, TV B92, Art TV, TV Metropolis, TV Politika, Dečja televizija, Košava, BK, Pink, RTV Trstenik, TV Zaječar, RTV Santos i KTV iz Zrenjanina,
- **Radiostanicama:** Radio B 92, Radio 202, Radio Beograd 1. i 2. program, Radio Studio B, Poslovni radio, Venus radio, Bandini radio, Index radio, JU radio, Radio novosti, Radio Zvezdara, City radio, Radio Zrenjanin, Fedra Radio, SANTOS Radio, Radio Rafailo.
- **Novinama:** Danas, Politika, Ilustrovana politika, Ekspres politika, Politikin magazin, Politikin zabavnik, Večernje novosti, Glas, Blic, Blic News, Vesti, Centar, Nedeljni telegraf, Nacional, Balkan, Vreme, List "Zrenjanin", Moj pas, Dnevnik, Građanski list, Privredni pregled, Svet

Bilo bi teško navesti sve pojedince koji su doprineli našem radu, zato ih ovde ni nećemo navoditi. Oni koji su nam iskreno pomagali pronaćiće se sami u redovima ovog izveštaja.